

LƯU THU THỦY – BÙI SỸ TỰNG (đồng Tổng Chủ biên)
HOÀNG THỊ HẠNH – NGUYỄN THỊ VIỆT NGA – TRẦN THỊ THU (đồng Chủ biên)
VŨ THỊ LAN ANH – NGUYỄN THANH BÌNH – LÊ VĂN CẨU – DƯƠNG THỊ THU HÀ
TẠ VĂN HAI – NGUYỄN THU HƯƠNG – LÊ THỊ LUẬN – NGUYỄN THỊ THANH MAI
NGUYỄN HỒNG THUẬN – LÊ THỊ THANH THỦY

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP

6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

LƯU THU THUỶ – BÙI SÝ TỰNG (đồng Tổng Chủ biên)
HOÀNG THỊ HẠNH – NGUYỄN THỊ VIỆT NGA – TRẦN THỊ THU (đồng Chủ biên)
VŨ THỊ LAN ANH – NGUYỄN THANH BÌNH – LÊ VĂN CẨU – DƯƠNG THỊ THU HÀ
TẠ VĂN HAI – NGUYỄN THU HƯƠNG – LÊ THỊ LUẬN – NGUYỄN THỊ THANH MAI
NGUYỄN HỒNG THUẬN – LÊ THỊ THANH THUỶ

HOẠT ĐỘNG **TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP**

6

(Bản in thử)

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

GIẢI THÍCH LOGO

KHÁM PHÁ – KẾT NỐI

THỰC HÀNH

VẬN DỤNG – HOẠT ĐỘNG SAU GIỜ HỌC

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

---

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau!*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh yêu quý!

Sách giáo khoa *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 6* được biên soạn nhằm tạo cơ hội cho các em được tham gia trải nghiệm các hoạt động thực tiễn, qua đó rèn luyện các phẩm chất và năng lực cần thiết, những thói quen, cảm xúc tích cực cho bản thân.

Sách gồm 9 chủ đề bám sát 4 mạch nội dung: Hướng vào bản thân, Hướng đến xã hội, Hướng đến tự nhiên và Hướng nghiệp.

Khi sử dụng sách, các em cần chú ý thực hiện những điều sau đây:

- Đọc kỹ mục tiêu của chủ đề để biết được những kiến thức, năng lực và phẩm chất các em cần đạt được sau khi tham gia chủ đề.
- Thực hiện đầy đủ các nhiệm vụ được nêu trong mỗi hoạt động và cởi mở, tự tin tham gia các hoạt động do thầy cô hướng dẫn để khám phá kinh nghiệm đã có của bản thân, hình thành tri thức, kinh nghiệm mới; thực hành và vận dụng những kinh nghiệm mới vào cuộc sống hằng ngày ở gia đình, cộng đồng, xã hội.
- Cuối mỗi chủ đề, em hãy tự đánh giá và cùng các bạn, thầy cô đánh giá kết quả đạt được sau khi tham gia chủ đề bằng cách đổi chiều từng tiêu chí đánh giá với kết quả thực hiện các hoạt động của bản thân trong chủ đề.
- Cùng với việc tham gia các hoạt động trải nghiệm được thể hiện trong sách giáo khoa, các em hãy tích cực tham gia các giờ Sinh hoạt dưới cờ, Sinh hoạt lớp và Câu lạc bộ vì những hoạt động này liên quan chặt chẽ với các hoạt động trong sách.

Chúc các em có những trải nghiệm bổ ích, lí thú và thành công!

MỤC LỤC

	Trang		Trang
Chủ đề 1: EM VỚI NHÀ TRƯỜNG	5	Chủ đề 6: EM VỚI CỘNG ĐỒNG	32
1 Lớp học mới của em	5	1 Thiết lập quan hệ với cộng đồng.....	32
2 Truyền thống trường em.....	7	2 Em tham gia hoạt động thiện nguyện.....	33
3 Điều chỉnh bản thân cho phù hợp với môi trường học tập mới.....	7	3 Hành vi có văn hoá nơi công cộng.....	34
4 Em và các bạn	9	4 Truyền thống quê em.....	35
Chủ đề 2: KHÁM PHÁ BẢN THÂN	11	Chủ đề 7: EM VỚI THIÊN NHIÊN VÀ MÔI TRƯỜNG	37
1 Em đã lớn hơn	11	1 Khám phá cảnh quan thiên nhiên	37
2 Đức tính đặc trưng của em.....	12	2 Bảo tồn cảnh quan thiên nhiên	39
3 Sở thích và khả năng của em	13	3 Ứng phó với biến đổi khí hậu	40
4 Những giá trị của bản thân.....	14		
Chủ đề 3: TRÁCH NHIỆM VỚI BẢN THÂN	16	Chủ đề 8: KHÁM PHÁ THẾ GIỚI NGHỀ NGHIỆP	43
1 Tự chăm sóc bản thân	16	1 Thế giới nghề nghiệp quanh ta	43
2 Ứng phó với thiên tai	17	2 Khám phá nghề truyền thống ở nước ta	44
Chủ đề 4: RÈN LUYỆN BẢN THÂN	21	3 Trải nghiệm nghề truyền thống.....	45
1 Góc học tập của em	21		
2 Sắp xếp nơi ở của em	22		
3 Giao tiếp phù hợp.....	22		
4 Chi tiêu hợp lý.....	24		
Chủ đề 5: EM VỚI GIA ĐÌNH	27	Chủ đề 9: HIỂU BẢN THÂN - CHỌN ĐÚNG NGHỀ	47
1 Động viên, chăm sóc người thân trong gia đình.....	27	1 Em với nghề truyền thống.....	47
2 Giải quyết một số vấn đề nảy sinh trong gia đình	29	2 Em tập làm nghề truyền thống	49
3 Em làm việc nhà	30	3 Trổ tài chế biến món ăn truyền thống.....	50
		<i>Một số thuật ngữ dùng trong sách .....</i>	51
		<i>Danh sách ảnh sử dụng .....</i>	51

CHỦ ĐỀ 1 EM VỚI NHÀ TRƯỜNG

MỤC TIÊU

- Nêu và thực hiện được những việc nên làm để thiết lập được các mối quan hệ với bạn, thầy cô và giữ gìn tình bạn, tình thầy trò.
- Giới thiệu được những nét nổi bật của nhà trường và tự giác tham gia xây dựng truyền thống nhà trường.
- Nêu và thực hiện được những việc nên làm để điều chỉnh bàn thân cho phù hợp với môi trường học tập mới.
- Xác định và giải quyết được một số vấn đề này sinh trong quan hệ bạn bè.
- Tham gia hoạt động giáo dục theo chủ đề của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và nhà trường.

1 LỚP HỌC MỚI CỦA EM

HOẠT ĐỘNG 1

Tìm hiểu lớp học mới

- Tự giới thiệu bản thân và lắng nghe các bạn chia sẻ.

- Đại diện tổ giới thiệu với lớp về các thành viên của tổ mình.
- Lắng nghe thầy, cô giáo chủ nhiệm giới thiệu về bản thân và các thầy, cô giáo bộ môn.
- Chia sẻ cảm xúc và mong muốn của em về môi trường lớp học thân thiện.

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những việc nên làm và không nên làm với bạn bè, thầy cô

- Thảo luận về những việc nên làm và những việc không nên làm với bạn bè, thầy cô.
Gợi ý:

- Chia sẻ kết quả thảo luận của nhóm với cả lớp.

HOẠT ĐỘNG 3

Xử lý tình huống để thiết lập quan hệ thân thiện với bạn bè, thầy cô

Thảo luận, sắm vai thể hiện cách giải quyết các tình huống sau:

- Tình huống 1:** Trong mấy ngày qua, Hương nhận thấy bạn Tâm trong lớp có vẻ khép mình và nhút nhát.
- Nếu là Hương, em sẽ làm gì để Tâm hòa đồng với các bạn trong lớp?*

Tình huống 2: Tiết học Toán đã kết thúc mà Hưng vẫn cảm thấy chưa hiểu rõ về nội dung đã học.

Nếu là Hưng, em sẽ làm gì để hiểu rõ bài hơn?

- Tìm hiểu thêm về bạn bè, thầy cô giáo mới.
- Hàng ngày, thực hiện những điều nên làm để thiết lập quan hệ thân thiện với bạn bè, kính trọng và thân thiết với thầy cô.
- Tự làm một món quà cho một người bạn hoặc thầy, cô giáo mà em mới quen.

2

TRUYỀN THÔNG TRƯỜNG EM

HOẠT ĐỘNG 1

Tham quan phòng truyền thống của trường

Tham quan phòng truyền thống để tìm hiểu lịch sử hình thành và phát triển của nhà trường.

HOẠT ĐỘNG 2

Viết bài giới thiệu về truyền thống nhà trường

- Thảo luận để viết bài giới thiệu về truyền thống nhà trường:
  - + Giới thiệu về truyền thống trường em.
  - + Chia sẻ những việc em cần làm để góp phần xây dựng, phát huy truyền thống nhà trường.
- Chuẩn bị cho phần giới thiệu ở tiết sinh hoạt lớp.

Tích cực, tự giác tham gia các hoạt động góp phần xây dựng, phát huy truyền thống nhà trường bằng những việc làm cụ thể như: chuyên cần học tập, thân thiện với bạn bè, kính trọng thầy cô, giữ vệ sinh trường lớp sạch đẹp, tích cực tham gia các phong trào của trường, lớp.

3

ĐIỀU CHỈNH BẢN THÂN CHO PHÙ HỢP VỚI MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP MỚI

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ những khó khăn và những việc đã làm được trong môi trường học tập mới

- Chia sẻ trong nhóm về những nội dung sau:

- + Em gặp những khó khăn nào trong môi trường học tập mới?
- + Em đã tìm sự hỗ trợ, tư vấn của ai để khắc phục được những khó khăn mà em gặp phải?
- + Những việc em đã làm được trong môi trường học tập mới.
- Nếu những điều em học được từ các bạn trong việc thay đổi cho phù hợp với môi trường học tập mới.

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những việc nên làm để phù hợp với môi trường học tập mới

- Suy ngẫm về những việc học sinh lớp 6 nên làm để phù hợp với môi trường học tập mới.
- Thảo luận để xác định những việc nên làm.

Gợi ý:

- + Chủ động làm quen với bạn mới
- + Hỏi thầy cô, các anh chị lớp trên về phương pháp học các môn học mới
- + Lập thời gian biểu phù hợp với môi trường học tập mới.

HOẠT ĐỘNG 3

Lập kế hoạch rèn luyện trong môi trường học tập mới

- 1. Xác định những khó khăn và điều bản thân cần thay đổi, điều chỉnh**
- 2. Xây dựng kế hoạch điều chỉnh bản thân để phù hợp với môi trường học tập mới theo gợi ý:**

	Khó khăn	Biện pháp khắc phục	Thời gian
Học tập			
Rèn luyện			

- 3. Hoàn thiện kế hoạch**

Chia sẻ và lắng nghe góp ý để hoàn thiện kế hoạch học tập và rèn luyện của bản thân.

- Thực hiện kế hoạch học tập và rèn luyện mà em đã xây dựng.
- Tìm kiếm sự hỗ trợ, tư vấn của cán bộ tâm lí học đường, thầy cô và bạn bè,... để thực hiện được kế hoạch.

4 EM VÀ CÁC BẠN

HOẠT ĐỘNG 1

Nhận diện một số vấn đề thường này sinh trong quan hệ bạn bè

- Nếu những vướng mắc mà lứa tuổi các em thường gặp phải trong quan hệ bạn bè.
- Thảo luận để xác định những vấn đề này sinh trong quan hệ bạn bè.

Gợi ý:

Bị bạn nói xấu

Bị bạn bắt nạt

Bị bạn rủ rê, lôi kéo làm những việc không nên làm

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định cách giải quyết phù hợp những vấn đề này sinh trong quan hệ bạn bè

- Tìm hiểu trường hợp dưới đây:

Minh và Thanh ngồi cạnh nhau. Trong giờ kiểm tra Toán, Minh không làm được bài nên muốn Thanh cho chép bài nhưng Thanh không đồng ý. Sau giờ kiểm tra, Minh nói xấu về Thanh với các bạn. Nghe được điều Minh nói, Thanh rất tức giận, gặp Minh để mắng. Cuộc cãi vã giữa họ khiến cả hai bị tốn thương.

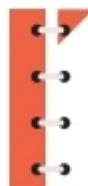
- Em có nhận xét gì về cách giải quyết mâu thuẫn của Minh và Thanh?
- Nếu là Minh, em sẽ ứng xử như thế nào?
- Nếu là Thanh, em sẽ giải quyết như thế nào?
- Ngoài ra, em thấy các bạn thường có những cách giải quyết mâu thuẫn nào khác trong quan hệ bạn bè? Cách giải quyết nào là phù hợp?

HOẠT ĐỘNG 3

Xử lý tình huống khi có vấn đề này sinh trong quan hệ bạn bè

Thảo luận và đưa ra cách giải quyết các tình huống sau:

Tình huống 1. Từ đầu năm học, Hương và Lan đi đâu cũng có nhau vì học cùng lớp ở trường tiểu học. Hôm nay, Hương thấy Lan đi với Mai – một bạn mới quen, mà không để ý gì đến mình nên rất giận Lan. Lan không hiểu vì sao Hương lại giận mình.

Nếu là Lan, em sẽ làm gì?

Tình huống 2. Hải và Nam chơi thân với nhau từ khi còn là học sinh tiểu học. Nam rất ham chơi điện tử. Một lần, Nam rủ Hải đi chơi điện tử nhưng Hải không muốn đi. Nam nói: “Nếu cậu không đi chơi cùng tớ, tớ sẽ không chơi với cậu nữa”.

Nếu là Hải, em sẽ làm gì?

- Thay đổi thói quen dùng lời nói, hành động thiếu thân thiện trong giải quyết mâu thuẫn với bạn.
- Thực hiện cách giải quyết mâu thuẫn với bạn theo hướng tích cực (ví dụ: gặp bạn nói chuyện để hiểu và thông cảm cho nhau,...).

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 1

- Nêu được ít nhất 5 việc nên làm để thiết lập quan hệ thân thiện với bạn, kính trọng thầy cô
- Thường xuyên thực hiện được những việc nên làm với bạn
- Thường xuyên thực hiện được những việc nên làm với thầy cô
- Giới thiệu được ít nhất 3 nét nổi bật của truyền thống nhà trường
- Tham gia đầy đủ các hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường
- Nêu được ít nhất 3 việc nên làm để điều chỉnh bản thân cho phù hợp với môi trường học tập mới
- Bước đầu điều chỉnh được cách học cho phù hợp với môi trường học tập mới
- Xác định được ít nhất 3 vấn đề thường nảy sinh trong quan hệ bạn bè ở lứa tuổi này
- Giải quyết được những vấn đề đơn giản nảy sinh trong quan hệ với bạn.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 2

KHÁM PHÁ BẢN THÂN

MỤC TIÊU

- Nêu được những thay đổi tích cực của bản thân.
- Giới thiệu được đức tính đặc trưng của bản thân.
- Phát hiện và nêu được sở thích, khả năng của bản thân; tự tin với sở thích, khả năng của mình.
- Phát hiện được những giá trị của bản thân.

1 EM ĐÃ LỚN HƠN

HOẠT ĐỘNG 1

Nhận diện những thay đổi của bản thân

– Xác định những thay đổi của em so với khi là học sinh tiểu học.

Gợi ý:

- + Chiều cao, cân nặng, vóc dáng,...
- + Những thay đổi khác trong sinh hoạt hằng ngày
- + Ý thức trách nhiệm đối với học tập
- + Mơ ước trong cuộc sống, về tương lai.

– Chia sẻ những thay đổi của bản thân.

HOẠT ĐỘNG 2

Chuẩn bị cho diễn đàn “Em đã lớn hơn”

– Viết một bài giới thiệu ngắn về:

- + Những thay đổi của bản thân mà em đã xác định được
- + Cảm xúc của em về sự thay đổi đó.

– Trao đổi để hoàn thiện bài viết sau khi được góp ý.

– Cùng các bạn lựa chọn bài viết để tham gia diễn đàn vào tiết sinh hoạt lớp.

– Thể hiện mình đã lớn hơn trong cuộc sống hằng ngày.

Gợi ý:

- + Nhuờng em nhỏ
- + Mạnh dạn thể hiện ý kiến đối với các vấn đề trong gia đình, ở lớp
- + Tự giác học tập
- + Tôn trọng bạn bè
- ...
- Rèn luyện, khắc phục, thay đổi những thói quen chưa tích cực.

2 ĐỨC TÍNH ĐẶC TRƯNG CỦA EM

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu về đức tính đặc trưng

– Nhận biết đức tính đặc trưng của từng bạn trong các trường hợp dưới đây:

Hà là một bạn gái giàu tình cảm, dễ xúc động. Hà luôn quan tâm, chia sẻ và giúp đỡ những người xung quanh.

Tiến không bao giờ nói dối và chưa từng quay còp trong học tập. Tiến từ chối nhận những gì mà tự cảm thấy mình không xứng đáng.

Phương luôn tươi cười với mọi người. Bạn luôn sẵn sàng giúp đỡ những người gặp khó khăn. Khi người khác góp ý hay phê bình, Phương cũng đều cảm ơn và hứa rút kinh nghiệm.

– Chia sẻ cách nhận biết đức tính đặc trưng của mỗi người.

HOẠT ĐỘNG 2 Nhận diện và giới thiệu đức tính đặc trưng của em

- Xác định đức tính đặc trưng của bản thân.
- Giới thiệu đức tính đặc trưng của bản thân và nêu rõ điều em thích hoặc tự hào về đức tính đặc trưng của em.
- Tạo lập vườn hoa đẹp của lớp.

Gợi ý:

Viết những đức tính đặc trưng của em vào bông hoa được cắt từ giấy màu rồi dính lên bảng để tạo ra vườn hoa đẹp của lớp.

Lập và thực hiện kế hoạch rèn luyện những đức tính cần thiết cho bản thân.

3 SỞ THÍCH VÀ KHẢ NĂNG CỦA EM

HOẠT ĐỘNG 1

Nhận diện những sở thích của bản thân

- Tham gia trò chơi "Sở thích của tôi".
- Xác định sở thích của mình và chia sẻ với các bạn.

Gợi ý:

- + Môn học yêu thích
- + Hoạt động thể thao yêu thích
- + Loại hình nghệ thuật yêu thích
- + Trò chơi yêu thích
- + Những món ăn yêu thích
- + Màu sắc yêu thích
- + ...

- Chia sẻ trước lớp điểm giống và khác nhau về sở thích lành mạnh của em và các bạn.

Mình thích nấu ăn.

Mình thích đá cầu.

Sở thích của bạn là...

HOẠT ĐỘNG 2

Nhận diện những khả năng của bản thân

- Xác định khả năng của bản thân.

Gợi ý:

Những việc em có thể làm được

Vẽ

Hát

...

...

Những việc em có thể làm tốt

Học giỏi
môn Toán

Nấu ăn
ngon

...

...

- Tìm những bạn có khả năng giống mình để tạo thành nhóm.
- Chia sẻ về khả năng của các thành viên trong nhóm.

HOẠT ĐỘNG 3 Thể hiện khả năng, sở thích của bản thân

Làm việc theo nhóm cùng khả năng, sở thích để:

- Lựa chọn, xác định sản phẩm mà nhóm sẽ cùng tạo ra.
- Hợp tác cùng thực hiện tạo ra sản phẩm (một tiết mục văn nghệ, một bức tranh, hoặc sản phẩm nào đó làm bằng tay,...) để trình bày vào tiết sinh hoạt lớp.

Hành động để thực hiện sở thích lành mạnh, phát huy khả năng của bản thân:

- Tự tin về những khả năng và sở thích lành mạnh của bản thân.
- Chia sẻ với gia đình về sở thích, khả năng của bản thân để được tạo điều kiện phát triển.
- Tham gia các hoạt động, câu lạc bộ theo sở thích của bản thân.
- Thường xuyên rèn luyện những khả năng của bản thân.

4 NHỮNG GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu giá trị của một con người

- Phân tích trường hợp dưới đây để nhận biết giá trị của một người.

Bố mẹ Hiền làm nghề thu mua phế liệu. Một lần, trong lúc phân loại phế liệu đã mua của một gia đình cách nhà Hiền 5 kilômét, bố mẹ Hiền phát hiện một chiếc phong bì trong đồng sách báo cũ. Khi mở ra, bố mẹ Hiền sững sốt vì thấy trong phong bì có rất nhiều tiền. Mặc dù gia đình Hiền rất khó khăn nhưng bố mẹ Hiền vẫn quyết định mang trả lại.

- Thảo luận cách xác định giá trị của một người.

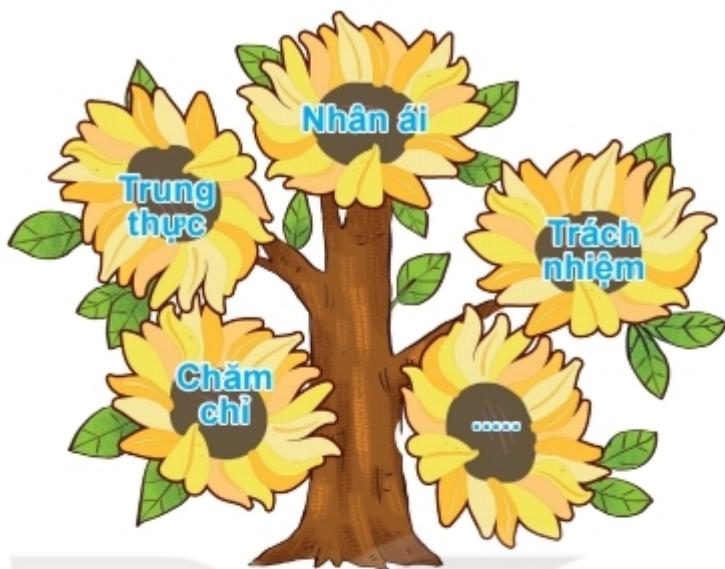

HOẠT ĐỘNG 2 Phát hiện và chia sẻ giá trị của em

- Dựa vào cách xác định giá trị của một người đã tìm hiểu, em hãy phát hiện giá trị của bản thân.

- Chia sẻ giá trị của bản thân và điều em tự hào về giá trị của mình.
- Trồng cây hoa đẹp của lớp.

Gợi ý:

Giữ gìn, phát huy những giá trị của bản thân:

- Thể hiện những giá trị của bản thân em đã phát hiện được trong cuộc sống hằng ngày.
- Chia sẻ với cha mẹ, người thân về những giá trị của bản thân và hỏi thêm nhận xét của gia đình.
- Đề nghị gia đình tạo điều kiện giúp em thể hiện và phát huy những giá trị của bản thân.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 2

- Nêu được ít nhất 3 sự thay đổi tích cực của bản thân so với khi còn là học sinh tiểu học
- Xác định được ít nhất 1 đức tính đặc trưng của bản thân
- Giới thiệu được đức tính đặc trưng của bản thân
- Nêu được ít nhất 3 sở thích của bản thân
- Luôn thể hiện sự tự tin với sở thích của bản thân
- Nêu được ít nhất 3 khả năng của bản thân
- Luôn thể hiện sự tự tin với khả năng của bản thân
- Phát hiện được ít nhất 3 giá trị của bản thân.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 3

TRÁCH NHIỆM VỚI BẢN THÂN

MỤC TIÊU

- Nêu và thực hiện được những việc cần làm để chăm sóc bản thân.
- Nhận biết được những dấu hiệu của thiên tai; biết cách tự bảo vệ trong một số tình huống thiên tai cụ thể.

1 TỰ CHĂM SÓC BẢN THÂN

HOẠT ĐỘNG 1 Tự chăm sóc dáng vẻ bên ngoài

- Chia sẻ: Em đã làm gì để chăm sóc dáng vẻ bên ngoài của bản thân?
- Thảo luận về cách chăm sóc dáng vẻ bên ngoài cho phù hợp với lứa tuổi.

Gợi ý:

- + Quần áo, trang phục
- + Mái tóc
- + Tư thế (ngồi, đi, đứng)
- + ...

HOẠT ĐỘNG 2 Tự chăm sóc sức khoẻ thể chất

- Cùng các bạn thể hiện trước lớp một điệu nhảy dân vũ hoặc một số động tác thể dục nhịp điệu,... và chia sẻ cảm nhận sau khi thực hiện.
- Quan sát hình ảnh và chia sẻ với bạn về cách chăm sóc sức khoẻ thể chất của em.

Gợi ý:

- + Cách tập luyện thể dục, thể thao
- + Cách ăn uống, nghỉ ngơi
- + ...

- Thảo luận để xác định cách chăm sóc sức khoẻ thể chất phù hợp với lứa tuổi.

HOẠT ĐỘNG 3 Tự chăm sóc sức khoẻ tinh thần

- Chia sẻ về những việc em đã làm để tự chăm sóc sức khoẻ tinh thần.

Gợi ý:

- + Cách phân bổ thời gian cho các hoạt động học tập, làm việc nhà, rèn luyện sức khoẻ và vui chơi giải trí
- + Cách giải tỏa sự căng thẳng những lúc giận dỗi, buồn bực
- + ...

- Thảo luận để xác định cách chăm sóc sức khoẻ tinh thần hiệu quả.

HOẠT ĐỘNG 4 Trình diễn thời trang học trò

- Tham gia trình diễn trang phục kết hợp với kiểu tóc, tư thế đi, đứng thể hiện sự phù hợp, khi:
  - + Đi học
  - + Đi chơi, dự sinh nhật
  - + Tập thể dục, thể thao
  - + Lao động.
- Chia sẻ cảm xúc về các tiết mục trình diễn.

Xây dựng và thực hiện kế hoạch tự chăm sóc bản thân để chia sẻ vào tiết sinh hoạt lớp.

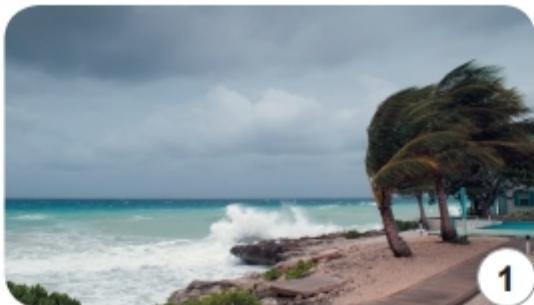
2

ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu dấu hiệu của một số loại thiên tai

- Kể tên một số loại thiên tai mà em biết.
- Quan sát các hình ảnh sau, gọi tên và nêu dấu hiệu đặc trưng của các loại thiên tai đó.

– Chia sẻ kết quả tìm hiểu dấu hiệu của một số loại thiên tai và nghe các bạn góp ý bổ sung.

HOẠT ĐỘNG 2 Xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân trong một số tình huống thiên tai

1. Xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi có bão

Gợi ý:

- Tìm hiểu thời gian xảy ra bão và cấp độ của bão bằng cách nào?
- Trước khi bão tràn về nơi em sinh sống, em và gia đình cần chuẩn bị gì?

- Trong khi bão đang xảy ra, em nên làm gì?
- Sau khi bão kết thúc, em và gia đình cần làm gì để khắc phục hậu quả?

2. Xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi xảy ra dông, sét

Gợi ý:

- Khi thấy có dấu hiệu dông, sét em nên làm gì?
- Nếu đang đi đường, bắt ngờ dông, sét xảy ra em nên làm thế nào?
- Khi đang ở nhà mà xảy ra dông, sét em nên làm gì?

3. Xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi lũ, lụt xảy ra

Gợi ý:

- Tìm hiểu thời gian, mức độ lũ, lụt xảy ra bằng cách nào?
- Cần chuẩn bị những gì khi biết địa phương em có thể bị lũ, lụt và cô lập khi mưa bão?
- Khi bị ngập lụt em cần làm gì?
- Khi đang đi đường gặp nước lũ dâng và chảy xiết em nên làm gì?
- Sau lũ, lụt em và gia đình cần làm gì để khắc phục hậu quả?

4. Xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi xảy ra sạt lở đất

Gợi ý:

- Làm thế nào để biết được hiện tượng sạt lở đất có thể xảy ra?
- Khi được biết hiện tượng sạt lở đất có thể xảy ra ở khu vực gia đình đang sinh sống, em cần làm gì?

HOẠT ĐỘNG 3

Tham gia trò chơi “Üng phó với thiên tai”

Khi bị ngập lụt bạn cần làm gì?

- Cách chơi và luật chơi:

+ **Cách chơi:** Thành lập 4 đội chơi. Quản trò nêu lần lượt từng câu hỏi về thiên tai và cách tự bảo vệ bản thân trước một số tình huống nguy hiểm do thiên tai. Khi có hiệu lệnh “Bắt đầu”, đội nào giơ tay nhanh nhất, đội đó giành quyền trả lời. Kết thúc trò chơi, tổng kết số điểm mỗi đội đạt được và công bố đội thắng cuộc.

+ **Luật chơi:** Khi có hiệu lệnh “Bắt đầu” mới được giơ tay. Mỗi câu hỏi phải được trả lời trong 15 giây. Đội nào giơ tay trước khi có hiệu lệnh hoặc trả lời quá thời gian là phạm luật.

- Chia sẻ sau khi tham gia trò chơi: Những điều em rút ra được qua trò chơi và cảm xúc của em.

HOẠT ĐỘNG 4 Xử lý tình huống ứng phó với thiên tai

Thảo luận, sắm vai thể hiện cách giải quyết các tình huống sau:

- Tình huống 1.** Hằng ngày, Mai phải đạp xe qua một cánh đồng để tới trường. Chiều nay, trong lúc đang đi học về, bất ngờ một cơn dông sét xảy ra, kèm theo mưa to, gió lớn.

Nếu là Mai, em cần làm gì để tự bảo vệ bản thân?

- Tình huống 2.** Pao và các bạn đang trên đường đi học về, bỗng nhiên trời đổ mưa to, làm nước lũ ở đập tràn mà Pao phải đi qua dâng lên nhanh và chảy xiết. Một số bạn rủ Pao lội qua đập tràn về nhà kéo tối.

Nếu là Pao, em sẽ làm gì?

- Tình huống 3.** Nhà Hà ở sát chân núi đất. Suốt tuần, mưa to tầm tã không dứt khiến núi có nguy cơ bị sạt lở.

Nếu là Hà, em sẽ cùng gia đình làm gì?

- Tham gia diễn tập sơ tán trong tình huống xảy ra lũ lụt.
- Cùng các bạn kiểm tra khu vực quanh trường xem có nơi nào không an toàn khi thiên tai xảy ra như: hố, ao, hồ xung quanh không có rào chắn; nắp công, nắp hố ga bị vỡ;... Sau đó thực hiện một số việc để đảm bảo an toàn khi bị ngập lụt như: lắp hoặc làm nắp đậy hố, làm rào chắn xung quanh ao, hồ,...

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 3

- Nếu được ít nhất 5 việc cần làm để chăm sóc bản thân
- Thường xuyên tập thể dục để chăm sóc sức khoẻ thể chất
- Luôn lạc quan, suy nghĩ tích cực để chăm sóc sức khoẻ tinh thần
- Luôn giữ quần áo và đầu tóc sạch sẽ, gọn gàng
- Nhận diện được dấu hiệu của ít nhất 5 loại thiên tai
- Nếu được cách tự bảo vệ trong những tình huống thiên tai xảy ra ở địa phương
- Luôn thực hiện việc tự bảo vệ bản thân khi thiên tai xảy ra.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 4

RÈN LUYỆN BẢN THÂN

MỤC TIÊU

- Sắp xếp được góc học tập, nơi sinh hoạt cá nhân gọn gàng, ngăn nắp.
- Điều chỉnh được bàn thản phù hợp với hoàn cảnh giao tiếp.
- Xác định được những khoản chi ưu tiên khi số tiền của mình hạn chế.

1 GÓC HỌC TẬP CỦA EM

HOẠT ĐỘNG 1 Chia sẻ việc sắp xếp góc học tập gọn gàng, ngăn nắp

– Chia sẻ về cách sắp xếp góc học tập của em.

Gợi ý:

- + Mô tả cách sắp xếp sách, vở, đồ dùng học tập của em ở góc học tập
  - + Cảm nhận của em về góc học tập của mình
  - + Nếu được thay đổi vị trí và cách sắp xếp góc học tập của em ở nhà, em muốn thay đổi như thế nào? Vì sao?
- Thảo luận về việc sắp xếp góc học tập gọn gàng, ngăn nắp.

HOẠT ĐỘNG 2 Thiết kế góc học tập

– Tham khảo một số cách sắp xếp góc học tập trong các hình sau để đưa ra ý tưởng thiết kế góc học tập gọn gàng, ngăn nắp, phù hợp với điều kiện thực tế của gia đình em:

1

2

- Trình bày ý tưởng thiết kế trong nhóm.
- Một số học sinh trình bày ý tưởng thiết kế góc học tập trước lớp.
- Chia sẻ nhận thức và cảm xúc sau hoạt động.

Quan sát góc học tập của mình, vận dụng những điều đã học được để:

- Chỉ ra những chỗ còn chưa gọn gàng, ngăn nắp ở góc học tập.
- Sắp xếp góc học tập gọn gàng, ngăn nắp, thuận tiện cho việc học tập của em ở nhà.

2 SẮP XẾP NƠI Ở CỦA EM

HOẠT ĐỘNG 1 Chia sẻ cách sắp xếp nơi ở gọn gàng, ngăn nắp

- Kể về cách sắp xếp nơi ở của em.

Gợi ý:

- + Cách sắp xếp đồ dùng cá nhân của em trong gia đình như thế nào?
- + Nếu được thay đổi cách sắp xếp nơi ở của mình, em sẽ thay đổi như thế nào?
- Thảo luận với bạn về cách sắp xếp nơi ở gọn gàng, ngăn nắp.

HOẠT ĐỘNG 2 Tranh biện về việc sắp xếp nơi ở gọn gàng, ngăn nắp

- Tranh biện để ủng hộ hoặc phản đối những ý kiến sau:
  - + Nơi ở là không gian của riêng em nên không cần phải sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp.
  - + Sắp xếp vật dụng cá nhân làm mất thời gian của em. Chỉ cần để vật dụng cá nhân sao cho tiện sử dụng.
- Nếu những điều em rút ra được và cảm nhận của em sau khi tranh biện.

Quan sát nơi ở của em trong gia đình, vận dụng những điều đã học được để:

- Xác định những chỗ còn chưa gọn gàng, ngăn nắp trong nơi ở của em.
- Sắp xếp đồ dùng cá nhân của em gọn gàng, ngăn nắp.
- Trang trí nơi sinh hoạt cá nhân cho phù hợp với khung cảnh của gia đình.

3 GIAO TIẾP PHÙ HỢP

HOẠT ĐỘNG 1 Nhận biết các lời nói, hành vi giao tiếp phù hợp

- Em hãy nhận biết những lời nói, hành vi giao tiếp phù hợp và chưa phù hợp trong các trường hợp sau:

1

2

- Kể thêm những biểu hiện giao tiếp phù hợp và chưa phù hợp mà em quan sát được ở:
  - + Trong trường học
  - + Trong gia đình.

HOẠT ĐỘNG 2 Xác định cách thức giao tiếp phù hợp

- Thảo luận để xác định những điều cần thể hiện khi giao tiếp với:
  - + Người lớn
  - + Thầy, cô giáo
  - + Bạn bè
  - + Em nhỏ

Gợi ý:

Có chú ý lắng nghe không?

Thái độ ra sao?

Lời nói như thế nào?

Hành vi như thế nào?

- Chia sẻ kết quả thảo luận.

HOẠT ĐỘNG 3 Xử lí tình huống thể hiện giao tiếp phù hợp

Thảo luận, sắm vai thể hiện cách giải quyết các tình huống sau:

Tình huống 1. Rửa bát là việc bố mẹ phân công cho Minh. Do bận nên Minh đã nhờ em trai rửa bát hộ. Em của Minh đã rất cố gắng rửa bát cho sạch, nhưng không may làm vỡ một cái bát. Minh nghe thấy tiếng bát vỡ, chạy ra xem và mắng: “Sao mà hậu đậu thế!”. Em trai Minh bật khóc.

Nếu là Minh, em sẽ nói gì với em trai khi làm vỡ bát?

Vì sao em nói như vậy?

Tình huống 2. Nam đi học muộn nên công trường đã đóng. Đang lúng túng không biết làm thế nào thì Nam nhìn thấy bóng bác bảo vệ. Nam vội gọi bác và nói: “Bác mở cửa đi”.

Nếu ở trong tình huống của Nam, em sẽ nói gì với bác bảo vệ?

Vì sao em nói như vậy?

Thực hiện nói lời hay, làm việc tốt trong giao tiếp với mọi người ở trường, gia đình và cộng đồng:

- Có lời nói, thái độ, hành vi phù hợp để tạo sự hài lòng, hoặc tránh làm tổn thương người khác.
- Động viên, khen ngợi nhằm khích lệ sự tự tin cho người cùng giao tiếp.

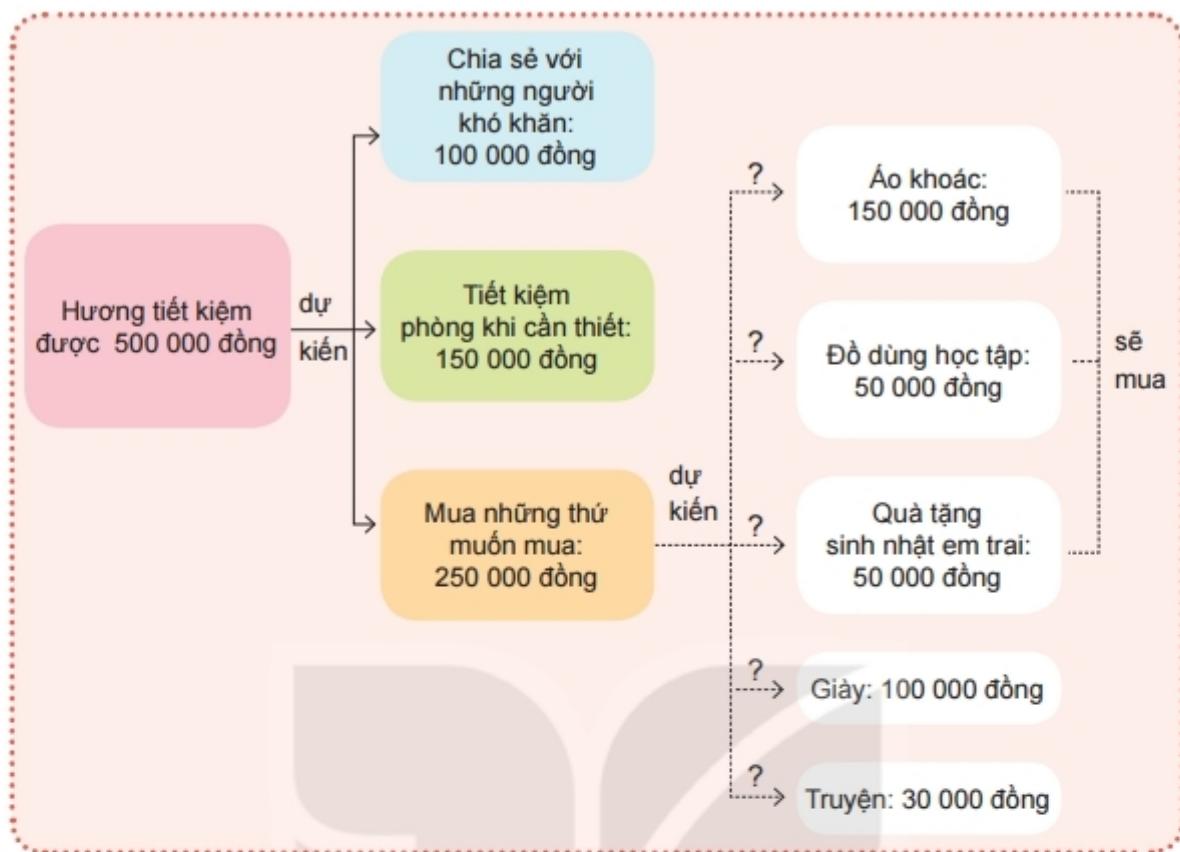
4

CHI TIÊU HỢP LÍ

HOẠT ĐỘNG 1 Chi ưu tiên khi số tiền hạn chế

- Tìm hiểu trường hợp sau:

– Vì sao bạn Hương chọn mua 3 trong 5 thứ muốn mua?

HOẠT ĐỘNG 2 Chi tiêu hợp lí

Sau khi quyết định mua áo khoác, đồ dùng học tập, quà tặng sinh nhật em trai, Hương cùng mẹ tìm hiểu và so sánh giá của những thứ đó (có cùng chất lượng) ở các cửa hàng khác nhau.

Mặt hàng	Cửa hàng	1	2	3
Áo khoác	150 000 đồng	145 000 đồng	140 000 đồng	
Đồ dùng học tập	50 000 đồng	45 000 đồng	55 000 đồng	
Quà tặng sinh nhật	45 000 đồng	50 000 đồng	55 000 đồng	

- Nếu là Hương, em sẽ chọn mua các mặt hàng đó ở những cửa hàng nào?
- Qua tìm hiểu cách sử dụng tiền của Hương, em hãy cho biết thế nào là chi tiêu hợp lí khi số tiền hạn chế.

HOẠT ĐỘNG 3 Tập sử dụng tiền hợp lí qua chơi trò chơi “Đi chợ”

- Sử dụng số tiền em có để mua được những thứ cần thiết theo các gợi ý dưới đây:
  - + Liệt kê những thứ mình muốn mua.
  - + Khảo giá những thứ cần mua và đổi chiều số tiền mình có.
  - + Lựa chọn và quyết định mua gì.
  - + Trả giá và mua hàng.
- Chia sẻ thu hoạch và cảm xúc của em sau khi chơi trò chơi.

Rèn luyện thói quen chi tiêu tiền hợp lí:

- Căn cứ vào số tiền mình có để lựa chọn những thứ ưu tiên em cần mua.
- Khảo giá những loại đồ em cần mua ở vài chỗ khác nhau.
- Quyết định mua gì, ở đâu và thực hiện chi tiêu hợp lí.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 4

- Nêu được ít nhất 3 việc cần làm để sắp xếp góc học tập gọn gàng, ngăn nắp
- Thường xuyên sắp xếp góc học tập gọn gàng, ngăn nắp
- Nêu được ít nhất 3 việc cần làm để sắp xếp nơi sinh hoạt cá nhân gọn gàng, ngăn nắp
- Thường xuyên sắp xếp nơi sinh hoạt cá nhân gọn gàng, ngăn nắp
- Nhận biết đúng các tình huống giao tiếp phù hợp, không phù hợp
- Luôn thể hiện giao tiếp phù hợp trong các tình huống
- Thể hiện được cách chi tiêu hợp lí khi số tiền hạn chế.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 5

EM VỚI GIA ĐÌNH

MỤC TIÊU

- Nêu và thực hiện được những lời nói, hành động thể hiện sự động viên, chăm sóc người thân trong gia đình.
- Nêu được những việc nhà em cần chủ động, tự giác thực hiện trong gia đình. Thể hiện được sự chủ động, tự giác làm việc nhà.
- Tham gia giải quyết được một số vấn đề này sinh trong quan hệ gia đình.

1 ĐỘNG VIÊN, CHĂM SÓC NGƯỜI THÂN TRONG GIA ĐÌNH

HOẠT ĐỘNG 1

Nhận diện những hành động, lời nói động viên người thân trong gia đình

- Những nội dung nào dưới đây có tác dụng động viên người thân trong gia đình?
  - An ủi khi người thân có chuyện không vui
  - Trách mắng khi người thân làm điều sai
  - Khen ngợi mỗi khi người thân đạt được thành công dù nhỏ
  - Chăm chỉ học tập
  - Cố gắng vươn lên trong học tập để đạt kết quả tốt
  - Tặng quà cho người thân nhân dịp sinh nhật.
- Chia sẻ theo gợi ý sau:
  - Em đã thực hiện được những lời nói, hành động nào để động viên người thân trong gia đình?
  - Nêu cảm xúc của em khi động viên người thân và khi em nhận được sự động viên từ người thân.

Hình như
hôm nay bố
có chuyện gì
không vui.
Anh em mình
hỏi bố nhé!

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những lời nói, hành động em cần thực hiện để động viên, chăm sóc người thân

- Thảo luận: Em cần thực hiện những lời nói, hành động nào để thể hiện sự động viên, chăm sóc người thân trong gia đình (khi họ gặp chuyện buồn, khi ốm đau,...)?
- Chia sẻ kết quả của nhóm em.

Động viên,
chăm sóc
người thân

Lời nói

Hành động

HOẠT ĐỘNG 3

Đưa ra lời khuyên cho bạn trong việc động viên, chăm sóc người thân

Thảo luận để đưa ra lời khuyên cho bạn trong những tình huống sau:

Tình huống 1. Sắp đến sinh nhật của bố, Mai băn khoăn chưa biết sẽ làm gì để thể hiện tình yêu thương đối với bố.
Em hãy tư vấn giúp bạn Mai cách thể hiện tình yêu thương với bố.

Tình huống 2. Buổi chiều, Tuấn ngồi học trong nhà, thấy mẹ đi làm về, hai tay xách túi đồ nặng, trông rất mệt.
Theo em, Tuấn nên làm gì?

Tình huống 3. Ông nội Quân bị ốm không đi lại được. Buổi chiều chỉ có Quân ở nhà với ông, còn bố mẹ bận đi làm.
Theo em, Quân nên làm gì để động viên, chăm sóc ông nội?

Tình huống 4. Em của Long học ngày càng tiến bộ, được cô giáo khen.
Long nên động viên em của mình như thế nào?

- Thực hiện những lời nói, việc làm thể hiện sự động viên, chăm sóc người thân trong gia đình.
- Thái độ của người thân như thế nào khi nhận được sự động viên, chăm sóc của em?
- Nêu cảm xúc của em khi thực hiện những hành động đó.

2 GIẢI QUYẾT MỘT SỐ VẤN ĐỀ NÀY SINH TRONG GIA ĐÌNH

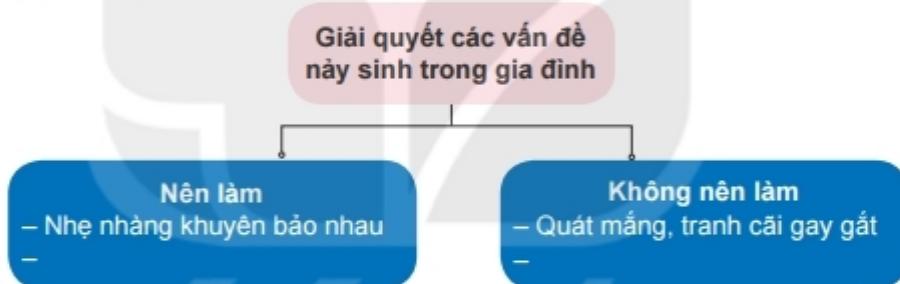
HOẠT ĐỘNG 1 Nhận diện một số vấn đề thường này sinh trong gia đình

- Ở gia đình em đã từng nảy sinh những vấn đề nào dưới đây?
  - + Mọi người không hiểu tâm tư, nguyện vọng của nhau
  - + Anh, chị, em tị nạnh nhau làm việc nhà
  - + Bố mẹ ít quan tâm đến con
  - + Con chưa tự giác làm việc nhà.
- Ngoài những vấn đề kể trên, gia đình em còn có những vấn đề nào khác?
- Gia đình em đã giải quyết vấn đề này sinh như thế nào?

HOẠT ĐỘNG 2 Xác định những điều nên, không nên khi giải quyết các vấn đề này sinh trong gia đình

Thảo luận để xác định những điều nên và không nên làm khi giải quyết các vấn đề này sinh trong gia đình.

Gợi ý:

HOẠT ĐỘNG 3 Xử lý tình huống này sinh trong gia đình

Thảo luận, sắm vai xử lý các tình huống sau:

Tình huống 1. Em trai của Tùng dành quá nhiều thời gian để chơi điện tử nên thường xuyên lơ là học hành và việc nhà đã được phân công.

Nếu là Tùng, em sẽ làm gì?

Tình huống 2. Nhà Hùng có hai anh em. Hùng là anh được giao việc nhà nhiều hơn em Hoa nên Hùng ấm ức, bức tức vì cho rằng bố mẹ chiều và thiên vị em Hoa.

Nếu là bạn của Hùng, em sẽ khuyên Hùng điều gì?

Tình huống 3. Hương thích mặc quần áo đẹp. Hương luôn bức tức, giận dỗi với bố mẹ mỗi khi bố mẹ không mua quần áo, giày dép mới cho Hương.

Nếu là bạn của Hương, em sẽ khuyên Hương điều gì?

- Thường xuyên trao đổi để giải quyết các vấn đề này sinh trong gia đình.
- Lắng nghe tích cực ý kiến của các thành viên trong gia đình và cùng nhau tìm cách giải quyết phù hợp.
- Thực hiện lời nói, hành vi tích cực khi tham gia giải quyết một số vấn đề này sinh trong gia đình.

3 EM LÀM VIỆC NHÀ

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ những việc nhà em đã chủ động, tự giác thực hiện

- Em đã chủ động, tự giác thực hiện những việc nào ở gia đình?
- Em cảm thấy như thế nào khi chủ động, tự giác làm việc nhà?

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những việc nhà em cần chủ động, tự giác thực hiện ở gia đình

Thảo luận những việc lứa tuổi em cần chủ động, tự giác thực hiện ở gia đình.
Gợi ý:

HOẠT ĐỘNG 3

Tranh biện về việc học sinh tham gia làm việc nhà

Chuẩn bị và trình bày ý kiến ủng hộ hoặc phản đối về quan niệm sau: Học sinh lớp 6 chỉ cần tập trung vào việc học, không cần làm việc nhà.

HOẠT ĐỘNG 4

Chia sẻ bí quyết làm việc nhà

Em hãy chia sẻ với các bạn trong nhóm cách làm một việc nhà mà em làm tốt nhất.

Gợi ý:

- Nấu ăn
- Chăm sóc cây
- Sắp xếp đồ đạc
- ...

Theo mình, muốn làm món
nộm rau muống ngon...

HOẠT ĐỘNG 5 Xử lý tình huống về việc học sinh chủ động làm việc nhà

Thảo luận, sắm vai thể hiện cách giải quyết các tình huống sau:

Tình huống 1. Tan học, Nam vội về nhà cất cặp sách để đi chơi cầu lông cùng mấy bạn hàng xóm. Khi về đến nhà, Nam thấy mẹ vẫn chưa về, bố đang bận tắm cho em, cơm chưa ai nấu...
Nếu là Nam, em sẽ làm gì?

Tình huống 2. Sáng Chủ nhật, khi Liên ngủ dậy đã thấy mẹ đang nấu ăn sáng, bố đang rửa ấm chén, còn anh trai lau bàn ghế.
Nếu là Liên, em sẽ làm gì?

- Chủ động, tự giác làm những công việc nhà phù hợp với lứa tuổi.
- Nhờ bố mẹ hướng dẫn những việc em chưa biết cách làm và nhận xét việc thực hiện của em.
- Có kế hoạch khắc phục và thực hiện những việc nhà em ngại làm.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 5

- Biết động viên, chăm sóc người thân trong gia đình bằng những lời nói, hành động cụ thể
- Thường xuyên thực hiện những lời nói, hành động thể hiện sự động viên, chăm sóc người thân trong gia đình
- Nhận được ít nhất 5 việc nhà em cần chủ động, tự giác thực hiện trong gia đình
- Thường xuyên chủ động, tự giác làm việc nhà
- Nhận được những việc nên làm khi giải quyết một số vấn đề này sinh trong gia đình
- Thường xuyên trao đổi với cha mẹ, người thân để giải quyết vấn đề này sinh trong gia đình theo hướng tích cực.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu / Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 6

EM VỚI CỘNG ĐỒNG

MỤC TIÊU

- Nêu và thực hiện được những việc cần làm để thiết lập được các mối quan hệ với cộng đồng.
- Thể hiện được sự sẵn sàng giúp đỡ, chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn.
- Lập và thực hiện được kế hoạch hoạt động thiện nguyện tại địa phương; biết vận động người thân và bạn bè tham gia các hoạt động thiện nguyện ở nơi cư trú.
- Thể hiện được hành vi văn hoá nơi công cộng.
- Giới thiệu được một số truyền thống của địa phương.

1 THIẾT LẬP QUAN HỆ VỚI CỘNG ĐỒNG

HOẠT ĐỘNG 1

Xác định những việc cần làm để thiết lập mối quan hệ với cộng đồng

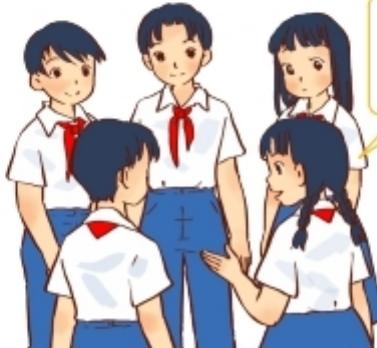
Thảo luận để trả lời câu hỏi:

- Em đã tham gia hoạt động nào với cộng đồng? Cảm xúc của em sau khi tham gia hoạt động đó?
- Qua những hoạt động đã tham gia và giao tiếp hằng ngày, em đã thiết lập được mối quan hệ nào với những người xung quanh?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu không có mối quan hệ với cộng đồng?
- Cần làm gì để thiết lập được mối quan hệ với cộng đồng?

Nên giúp đỡ người khác.

Cần tham gia các hoạt động ở cộng đồng.

HOẠT ĐỘNG 2

Lập kế hoạch một buổi sinh hoạt chung với những người bạn hàng xóm

Em hãy lập kế hoạch về một hoạt động chung với những người bạn hàng xóm (ví dụ: một buổi xem phim, một bữa liên hoan, một buổi xem biểu diễn văn nghệ,...)..

Gợi ý:

- Thời gian tổ chức
- Địa điểm tổ chức
- Thành viên tham gia
- Nội dung
- ...

Thực hiện kế hoạch hoạt động chung với những người bạn hàng xóm.

2

EM THAM GIA HOẠT ĐỘNG THIỆN NGUYỆN

HOẠT ĐỘNG 1

Xác định những đối tượng cần được giúp đỡ và các hoạt động thiện nguyện

Thảo luận với bạn theo gợi ý sau:

- Những đối tượng trong cộng đồng cần sự giúp đỡ.
- Ý nghĩa của hoạt động thiện nguyện.
- Xác định những hoạt động thiện nguyện phù hợp mà các em có thể tham gia.

HOẠT ĐỘNG 2

Tìm hiểu và chia sẻ về một hoàn cảnh khó khăn ở trường hoặc địa phương đang cần được giúp đỡ

Gợi ý:

- Chia sẻ về một hoàn cảnh khó khăn ở trường hoặc địa phương đang cần được giúp đỡ.
- Cảm nhận của em sau khi tìm hiểu hoàn cảnh khó khăn đó.

HOẠT ĐỘNG 3

Lập kế hoạch một hoạt động thiện nguyện

Thảo luận để lập kế hoạch thiện nguyện theo gợi ý:

KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG THIỆN NGUYỆN TẠI ĐỊA PHƯƠNG

- Tên hoạt động
- Mục tiêu hoạt động
- Nội dung hoạt động
- Cách thức thực hiện
- Phân công nhiệm vụ
- Các thành viên tham gia
- Thời gian thực hiện
- Địa điểm
- Tổng kết, đánh giá hoạt động

- Tích cực tham gia hoạt động thiện nguyện giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn bằng các việc làm cụ thể, phù hợp với khả năng, điều kiện.
- Vận động người thân và bạn bè tham gia các hoạt động thiện nguyện ở nơi cư trú (bằng cách kể về người có hoàn cảnh khó khăn cần được giúp đỡ, những việc có thể giúp họ,...).
- Thực hiện hoạt động thiện nguyện theo kế hoạch đã lập.

3 HÀNH VI CÓ VĂN HÓA NƠI CÔNG CỘNG

HOẠT ĐỘNG 1

Xác định những hành vi có văn hoá ở nơi công cộng em đã thực hiện

- Những hành vi nào dưới đây là hành vi có văn hoá nơi công cộng?
  - + Quan tâm, giúp đỡ những người bị nạn
  - + Vượt đèn đỏ khi tham gia giao thông
  - + Chen lấn, xô đẩy nhau khi lên xe buýt
  - + Nói chuyện, tranh luận to tiếng ở nơi công cộng
  - + Nhường chỗ cho người già, em nhỏ
  - + Giúp người khiếm thị, người già qua đường
  - + Bỏ rác vào thùng rác
  - + Cãi, đánh nhau khi xảy ra va chạm,...
- Em đã thực hiện được những hành vi có văn hoá nào?

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những biểu hiện của hành vi có văn hoá

Thảo luận những biểu hiện của hành vi có văn hoá nơi công cộng theo gợi ý:

Tên địa điểm công cộng	Biểu hiện hành vi có văn hóa
1. Trong rạp chiếu phim, nhà hát	- Đi đúng giờ - Không gác chân lên ghế - Không vứt rác bừa bãi - ...
2. Ở khu vui chơi, công viên	

HOẠT ĐỘNG 3

Xây dựng và thể hiện tiểu phẩm về hành vi có văn hóa ở nơi công cộng

- Quan sát hình ảnh, thảo luận xây dựng tiểu phẩm về "Hành vi có văn hóa nơi công cộng".
- Thể hiện tiểu phẩm theo kịch bản đã xây dựng.
- Bình chọn tiểu phẩm em thích.
- Chia sẻ những điều học được qua tiểu phẩm.

Đề nghị bạn không chen ngang!

- Thực hiện những hành vi có văn hóa ở nơi công cộng.
- Viết một thông điệp ngắn kêu gọi, nhắc nhở mọi người thực hiện hành vi có văn hóa ở nơi công cộng.

4

TRUYỀN THỐNG QUÊ EM

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ những hiểu biết về truyền thống của địa phương

- Địa phương em có những truyền thống nào?
- Em đã góp phần giữ gìn và phát huy truyền thống quê hương như thế nào?

HOẠT ĐỘNG 2

Tìm hiểu và viết bài giới thiệu về lễ hội hoặc phong tục tốt đẹp của quê em

- Tập làm phóng viên phòng vấn thầy cô, bạn bè để thu thập thông tin về một lễ hội hoặc phong tục của quê em.

Gợi ý: Phiếu thu thập thông tin về lễ hội truyền thống

PHIẾU THU THẬP THÔNG TIN

- Tên lễ hội
- Lễ hội được tổ chức vào dịp nào trong năm?
- Những hoạt động diễn ra trong lễ hội?
- Ý nghĩa của lễ hội?
- Địa phương của em đã làm gì để giữ gìn và phát huy lễ hội?
- Những điều thầy, cô hoặc bạn thấy ấn tượng về lễ hội?
- Ý kiến của thầy, cô hoặc bạn để tổ chức lễ hội tốt hơn?

- Viết bài giới thiệu về lễ hội hoặc phong tục tốt đẹp của quê em:

Em cùng các bạn trong nhóm viết bài giới thiệu về một lễ hội hoặc phong tục tốt đẹp của quê hương và nêu những việc các em có thể làm để bảo tồn, phát huy lễ hội hoặc phong tục đó.

- Thu thập tư liệu, hình ảnh minh họa cho bài viết về lễ hội hoặc phong tục tốt đẹp của quê em.
- Chia sẻ bài viết với bố mẹ, người thân.
- Tập giới thiệu về lễ hội hoặc phong tục tốt đẹp quê em để trình bày vào tiết sinh hoạt lớp.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 6

- Nêu và thực hiện được ít nhất 5 việc cần làm để thiết lập được mối quan hệ với cộng đồng
- Sẵn sàng giúp đỡ người có hoàn cảnh khó khăn
- Lập và thực hiện được kế hoạch thiện nguyện tại địa phương
- Biết cách vận động người thân và bạn bè tham gia hoạt động thiện nguyện
- Thực hiện được các hành vi văn hóa ở nơi công cộng
- Giới thiệu được ít nhất một lễ hội hoặc phong tục của địa phương.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 7

EM VỚI THIÊN NHIÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

MỤC TIÊU

- Thể hiện được cảm xúc, hứng thú với khám phá cảnh quan thiên nhiên.
- Thực hiện được những việc làm cụ thể để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Chỉ ra được những tác động của biến đổi khí hậu đến sức khoẻ con người.
- Tuyên truyền, vận động người thân, bạn bè có ý thức thực hiện các việc làm giảm thiểu biến đổi khí hậu.
- Vận động người thân, bạn bè không sử dụng các đồ dùng có nguồn gốc từ động vật quý hiếm.

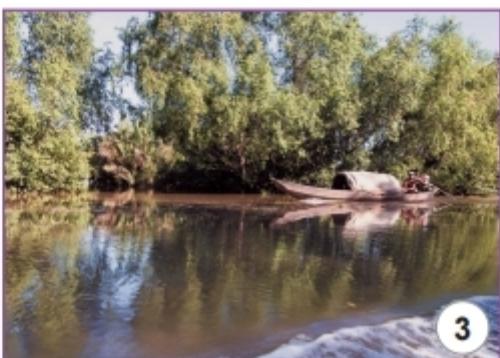
1 KHÁM PHÁ CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN

HOẠT ĐỘNG 1

Tìm hiểu những cảnh quan thiên nhiên của quê hương, đất nước

– Quan sát hình ảnh và kể về những cảnh quan thiên nhiên có trong hình ảnh đó.

5

6

7

8

- Quê hương em có những cảnh quan thiên nhiên nào?
- Chia sẻ với các bạn trong nhóm về một cảnh quan thiên nhiên mà em yêu thích.

HOẠT ĐỘNG 2

VẼ MỘT BỨC TRANH HOẶC VIẾT MỘT BÀI GIỚI THIỆU NGẮN VỀ CẢNH ĐẸP QUÊ HƯƠNG EM

- Hãy lựa chọn một trong hai hình thức: vẽ tranh hoặc viết một bài giới thiệu ngắn về một cảnh đẹp quê hương mà em yêu thích.
- Giới thiệu ý tưởng của em về bức tranh hoặc bài viết về cảnh đẹp quê hương.

- Tiếp tục hoàn thiện bức tranh vẽ hoặc bài giới thiệu ngắn về cảnh đẹp thiên nhiên của quê hương em để giới thiệu vào tiết sinh hoạt lớp.
- Chia sẻ với bố mẹ, người thân về tranh vẽ hoặc bài giới thiệu em đã thực hiện.
- Sưu tầm, tìm hiểu những bài hát, bài thơ, bài báo, tranh ảnh về các cảnh quan thiên nhiên của quê hương, đất nước.

2 BẢO TỒN CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ hiểu biết về bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

- Những hành động nào dưới đây góp phần bảo tồn cảnh quan thiên nhiên?
  - + Không sử dụng các đồ dùng có nguồn gốc từ động vật quý hiếm
  - + Không buôn bán động vật hoang dã
  - + Không vứt rác xuống sông, hồ và nơi công cộng
  - + Thả cá và bao nilon đựng cá xuống sông, hồ vào ngày 23 tháng Chạp
  - + Chặt cây to, cổ thụ, gỗ quý trong rừng
  - + Tham gia trồng cây, gây rừng và chăm sóc cây
  - + Thu gom rác, làm sạch môi trường ở những nơi công cộng
  - + Tuyên truyền mọi người không xả rác bừa bãi ở những nơi công cộng
  - + Sử dụng hợp lý các tài nguyên thiên nhiên như: đất, nước, động vật, thực vật,...
- Em đã làm gì để góp phần bảo tồn cảnh quan thiên nhiên?

HOẠT ĐỘNG 2

Xác định những việc nên làm và không nên làm để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

Thảo luận để xác định những việc nên làm và không nên làm nhằm bảo tồn một số cảnh quan thiên nhiên theo gợi ý:

Cảnh quan thiên nhiên	Những việc nên làm	Những việc không nên làm
Biển và bãi biển		
Sông, hồ, suối		
Núi, rừng		

HOẠT ĐỘNG 3

Xây dựng và thể hiện tiểu phẩm “Bảo tồn cảnh quan thiên nhiên”

- Quan sát hình và thảo luận để xây dựng một tiểu phẩm về bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Thể hiện tiểu phẩm.
- Chia sẻ cảm xúc và những điều học được qua tiểu phẩm.

- Tham gia các hoạt động bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở nơi em sống.
- Tuyên truyền, vận động những người sống quanh em thực hiện những việc nên làm để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Vận động người thân, bạn bè không sử dụng các đồ dùng có nguồn gốc từ động vật quý hiếm.

3 ỨNG PHÓ VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

HOẠT ĐỘNG 1

Tìm hiểu về biến đổi khí hậu và những việc nên làm để giảm thiểu biến đổi khí hậu

1. Quan sát hình ảnh để chỉ ra:

- Những biểu hiện của biến đổi khí hậu
- Tác động của biến đổi khí hậu đối với đời sống con người.

2. Thảo luận xác định những việc nên làm và không nên làm để góp phần giảm thiểu biến đổi khí hậu

Gợi ý:

- Những việc nên làm:
  - + Trồng và chăm sóc cây xanh
  - + Bảo vệ rừng
  - + Tăng cường đi bộ, đi xe đạp và sử dụng phương tiện giao thông công cộng để giảm bớt khí thải
  - + ...

- Những việc không nên làm:
  - + Đốt, phá, khai thác rừng bừa bãi
  - + Lãng phí điện, nước
  - + Sử dụng nhiều túi nilon
  - + ...

3. Em đã làm được những việc gì để góp phần giảm thiểu biến đổi khí hậu?

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu tác động của biến đổi khí hậu đến sức khỏe con người

Thảo luận: Biến đổi khí hậu tác động đến sức khỏe con người như thế nào?

Gợi ý:

Khi thời tiết nắng nóng kéo dài sẽ làm cho con người tăng nguy cơ mắc những bệnh gì?

Khi bầu khí quyển bị ô nhiễm bởi các chất khí có hại sẽ làm con người tăng nguy cơ mắc những bệnh gì?

Biến đổi khí hậu tạo điều kiện cho các tác nhân gây bệnh (vi sinh vật, côn trùng,...) phát triển sẽ làm tăng nguy cơ mắc những bệnh gì cho con người?

HOẠT ĐỘNG 3 Lập kế hoạch tuyên truyền, vận động mọi người chung tay giảm thiểu biến đổi khí hậu

Thảo luận nhóm để lập kế hoạch tuyên truyền, vận động mọi người chung tay thực hiện những hành động, việc làm góp phần giảm thiểu biến đổi khí hậu theo gợi ý:

KẾ HOẠCH TUYÊN TRUYỀN GIẢM THIỂU BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

1. Mục tiêu
2. Nội dung tuyên truyền

Gợi ý:

  - Trồng cây xanh ở đường làng, ngõ xóm
  - Tăng cường đi bộ hoặc đi xe đạp...
3. Cách thức tuyên truyền

Gợi ý:

  - Làm tờ rơi tuyên truyền
  - Làm áp phích
  - Giải thích trực tiếp với những người có hành động, việc làm tác động xấu tới bầu khí quyển...
4. Phân công nhiệm vụ
5. Thời gian thực hiện
6. Địa điểm
7. Tổng kết, đánh giá hoạt động tuyên truyền

HOẠT ĐỘNG 4

Tập tuyên truyền, vận động mọi người thay đổi những việc làm tác động tới biến đổi khí hậu

Đề xuất nội dung, cách thức tuyên truyền, vận động mọi người thay đổi những việc làm tác động tới biến đổi khí hậu trong môi trường hợp dưới đây.

Hằng năm cứ đến mùa gặt, người dân thường đốt rơm rạ ngoài đồng.

Ở khu vực miền núi vẫn còn hiện tượng chặt, đốt cây rừng để làm nương rẫy.

Chất thải từ hệ thống chuồng trại của người dân không được xử lý làm mùi hôi thối bốc lên nồng nặc, khó chịu.

- Thực hiện kế hoạch tuyên truyền, vận động mọi người chung tay thực hiện những việc làm góp phần giảm thiểu biến đổi khí hậu.
- Thường xuyên thực hiện những việc làm góp phần giảm thiểu biến đổi khí hậu.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 7

- Thể hiện được cảm xúc, hứng thú với việc khám phá cảnh quan thiên nhiên qua bài viết giới thiệu hoặc tranh vẽ một cảnh quan thiên nhiên bản thân yêu thích
- Nêu được ít nhất 5 việc làm có tác dụng bảo tồn cảnh quan thiên nhiên
- Thường xuyên thực hiện những việc làm bảo tồn cảnh quan thiên nhiên phù hợp với lứa tuổi
- Nêu được ít nhất 3 căn bệnh con người có thể mắc phải do tác động biến đổi khí hậu
- Xác định được ít nhất 4 việc nên làm để giảm thiểu biến đổi khí hậu
- Tích cực tham gia tuyên truyền về biến đổi khí hậu và vận động người thân chung tay thực hiện những việc nên làm để giảm thiểu biến đổi khí hậu
- Tích cực tham gia tuyên truyền, vận động người thân, bạn bè không sử dụng các đồ dùng có nguồn gốc động vật quý hiếm.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 8 KHÁM PHÁ THẾ GIỚI NGHỀ NGHIỆP

MỤC TIÊU

- Trình bày được giá trị của các nghề trong xã hội và có thái độ tôn trọng đối với lao động nghề nghiệp khác nhau.
- Nêu được một số nghề truyền thống ở Việt Nam.
- Nêu được hoạt động đặc trưng, những yêu cầu cơ bản, trang thiết bị, dụng cụ lao động của các nghề truyền thống.
- Nêu được yêu cầu về an toàn khi sử dụng công cụ lao động trong các nghề truyền thống.

1 THẾ GIỚI NGHỀ NGHIỆP QUANH TA

HOẠT ĐỘNG 1

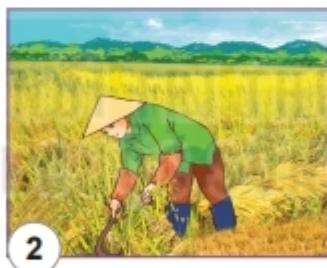
Chia sẻ những điều em biết về nghề nghiệp

1. Thảo luận các nội dung sau:

- Xác định những nghề trong các bức hình dưới đây.

1

2

3

4

5

6

- Ngoài những nghề đó, em còn biết những nghề nào khác?
- Nêu lợi ích, giá trị của một nghề cụ thể mà em biết.
- Hoạt động nghề nghiệp đem lại những lợi ích gì cho con người và xã hội?

2. Chia sẻ những điều em biết về nghề và lợi ích, giá trị của nghề

HOẠT ĐỘNG 2

Tham gia cuộc thi “Rung chuông vàng” về thế giới nghề nghiệp

- Cách chơi và luật chơi:

Lớp cử một bạn làm quản trò và hai bạn làm trọng tài. Quản trò lần lượt nêu sản phẩm hoặc giá trị hay lợi ích của nghề. Các bạn trong lớp nghĩ nhanh tên nghề tương ứng. Khi có hiệu lệnh “Bắt đầu”, các bạn trong lớp ghi đáp án của mình. Quản trò nêu đáp án đúng. Trọng tài quan sát. Những bạn nào trả lời sai so với đáp án phải dừng cuộc thi. Những bạn khác tiếp tục thi. Ai trả lời đến câu hỏi cuối cùng thì người đó thắng cuộc.

- Chia sẻ nhận thức và cảm xúc của em sau cuộc thi.

- Tìm hiểu thế giới nghề nghiệp qua sách, báo, Internet và những người lớn sống quanh em (tên nghề, sản phẩm của nghề, các hoạt động chủ yếu của nghề).
- Ghi chép thông tin và lưu lại hình ảnh mà em thu thập được qua tìm hiểu nghề để giới thiệu với các bạn vào tiết sinh hoạt lớp.

2 KHÁM PHÁ NGHỀ TRUYỀN THÔNG Ở NƯỚC TA

HOẠT ĐỘNG 1

Tìm hiểu hoạt động đặc trưng và vai trò của nghề truyền thống

- Thảo luận về nghề truyền thống.

Gợi ý:

- + Kể tên những nghề truyền thống ở nước ta mà em biết.
- + Nghề truyền thống có những hoạt động đặc trưng nào?
- + Nghề truyền thống có vai trò như thế nào đối với người dân và xã hội?
- + Liên hệ thực tế: Ở địa phương em có nghề truyền thống nào?
- Chia sẻ kết quả thảo luận của nhóm.

HOẠT ĐỘNG 2

Lập kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống

Thảo luận và lập kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống theo gợi ý:

KẾ HOẠCH TÌM HIỂU NGHỀ TRUYỀN THÔNG

- Tên nghề dự định tìm hiểu
- Mục đích tìm hiểu nghề
- Nội dung tìm hiểu
- Phân công nhiệm vụ
- Những hoạt động sẽ tiến hành
- Thời gian tìm hiểu
- Địa điểm
- Nội dung, hình thức trình bày kết quả

HOẠT ĐỘNG 3 Thiết kế phiếu phỏng vấn

Thảo luận để thiết kế phiếu phỏng vấn người làm nghề truyền thống theo gợi ý:

PHIẾU PHỎNG VẤN

- Nghề có từ khi nào?
- Những hoạt động đặc trưng của nghề là gì?
- Người làm nghề cần có những yêu cầu gì về: hiểu biết, khả năng, sở thích, đức tính,...?
- Làm nghề cần có những trang thiết bị, dụng cụ lao động gì?
- Những điều cần thực hiện để đảm bảo an toàn lao động khi làm nghề?
- Những sản phẩm chủ yếu của nghề là gì?
- Vai trò, ý nghĩa của nghề đối với địa phương, xã hội như thế nào?
- Cô bác, anh chị có yêu thích nghề này không? Vì sao?

- Tìm hiểu một nghề truyền thống theo kế hoạch đã lập.
- Ghi chép thông tin đã tìm hiểu được để chia sẻ vào tiết sinh hoạt lớp.

3

TRẢI NGHIỆM NGHỀ TRUYỀN THÔNG

HOẠT ĐỘNG 1 Tham quan, tìm hiểu cơ sở làm nghề truyền thống

- Nghe nghệ nhân hoặc người đại diện của cơ sở làm nghề truyền thống giới thiệu về nghề.
- Quan sát các hoạt động của người làm nghề ở nơi tham quan.
- Quan sát việc sử dụng các dụng cụ lao động (những dụng cụ nào, sử dụng như thế nào, có đảm bảo an toàn lao động không,...?).
- Phỏng vấn người làm nghề truyền thống (theo phiếu đã thiết kế).
- Ghi chép ngắn gọn những điều quan sát và nghe được.

HOẠT ĐỘNG 2 Tham gia thực hiện một số công việc của nghề truyền thống

- Trực tiếp tham gia thực hiện một số công việc của nghề truyền thống.
- Đảm bảo an toàn khi trải nghiệm lao động ở làng nghề.

HOẠT ĐỘNG 3

Viết báo cáo thu hoạch sau chuyến trải nghiệm nghề truyền thống

Gợi ý một số nội dung của bản thu hoạch:

BẢN THU HOẠCH

- Tên nghề đã tham gia trải nghiệm
- Địa điểm, thời gian trải nghiệm
- Những hoạt động trải nghiệm đã tham gia
- Những điều đã học được qua hoạt động trải nghiệm:
  - + Các hoạt động đặc trưng của nghề
  - + Trang thiết bị, dụng cụ lao động của nghề
  - + Những yêu cầu cơ bản về kiến thức, kỹ năng, đức tính của người làm nghề
  - + Những điều cần thực hiện để đảm bảo an toàn khi sử dụng công cụ lao động
  - + Các sản phẩm chủ yếu của nghề
  - + Lợi ích của nghề.
- Cảm nhận của em sau khi tham gia hoạt động trải nghiệm nghề truyền thống.

HOẠT ĐỘNG 4

Trình bày báo cáo thu hoạch sau khi tham gia trải nghiệm

Trình bày, chia sẻ báo cáo thu hoạch cá nhân.

Tiếp tục tìm hiểu, khám phá, trải nghiệm nghề truyền thống ở địa phương để hiểu rõ hơn về hoạt động đặc trưng, những yêu cầu cơ bản, trang thiết bị, dụng cụ lao động và an toàn lao động trong nghề truyền thống.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 8

- Trình bày được giá trị của ít nhất 10 nghề trong xã hội
- Luôn có thái độ tôn trọng đối với lao động nghề nghiệp khác nhau
- Nêu được 3 hoạt động đặc trưng của nghề truyền thống
- Nêu được ít nhất tên của 5 nghề truyền thống ở Việt Nam
- Nêu được sản phẩm, hoạt động đặc trưng và những yêu cầu cơ bản của ít nhất 2 nghề truyền thống
- Nêu được trang thiết bị, dụng cụ lao động và yêu cầu về an toàn khi sử dụng công cụ lao động của ít nhất 2 nghề truyền thống
- Luôn quan tâm tìm hiểu nghề truyền thống.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

CHỦ ĐỀ 9

HIỂU BẢN THÂN CHỌN ĐÚNG NGHỀ

MỤC TIÊU

Nêu được một số đặc điểm của bản thân phù hợp hoặc chưa phù hợp với công việc của nghề truyền thống.

1 EM VỚI NGHỀ TRUYỀN THỐNG

HOẠT ĐỘNG 1

Khám phá các đặc điểm của bản thân có liên quan đến yêu cầu của nghề truyền thống

- Em hãy nhớ lại những đặc điểm của bản thân đã xác định được qua chủ đề “Khám phá bản thân”.
- Xác định những đức tính, sở thích, khả năng của em có liên quan tới yêu cầu công việc của nghề truyền thống theo gợi ý:

Trong những đức tính của em, những đức tính nào liên quan tới yêu cầu công việc của nghề truyền thống như: cẩn cù, trách nhiệm, cẩn thận, không ngại công việc lao động chân tay, chịu khó học hỏi, quyết tâm theo đuổi công việc mình yêu thích,...

Trong những điều em thích, những điều nào liên quan tới yêu cầu công việc của nghề truyền thống như: thích làm những công việc thủ công hoặc chế tạo; thích thực hành hơn học lý thuyết; thích sử dụng những dụng cụ lao động bằng tay; thích những sản phẩm được làm bằng phương pháp thủ công,...

Trong những khả năng của em, những khả năng nào liên quan tới yêu cầu công việc của nghề truyền thống như: khả năng làm những việc đòi hỏi sự kiên nhẫn; khả năng làm các công việc, đồ vật bằng tay; khả năng thực hành kĩ thuật, vẽ trang trí,...

HOẠT ĐỘNG 2

Đánh giá sự phù hợp giữa các đặc điểm của bản thân với công việc của nghề truyền thống

- Em hãy xác định những đặc điểm của bản thân phù hợp hoặc chưa phù hợp với công việc của nghề truyền thống theo gợi ý:

Yêu cầu của nghề truyền thống	Đánh giá đặc điểm của em	
	Phù hợp	Chưa phù hợp
Cần cù		
Cần thận		
Không ngại lao động chân tay		
Chịu khó học hỏi những người đi trước		
Thích những hoạt động thao tác bằng tay chân		
Thích làm những công việc thủ công hoặc chế tác		
Thích làm những việc được tương tác với vật dụng và nguyên vật liệu tự nhiên như: đất, gỗ, đá, tre, nứa,...		
Thích hoạt động thực hành		
Thích làm việc với những dụng cụ bằng tay		
Thích những sản phẩm được làm bằng phương pháp thủ công		
Có khả năng làm công việc đòi hỏi sự kiên nhẫn		
Có khả năng làm công việc đòi hỏi sự cẩn thận, tỉ mỉ		
Có khả năng sử dụng các công cụ lao động bằng tay		
Có khả năng thực hành kĩ thuật, trang trí sản phẩm		

- Chia sẻ kết quả thực hiện hoạt động.

- Lập kế hoạch rèn luyện bản thân theo yêu cầu công việc của nghề truyền thống theo gợi ý:

Những đặc điểm bản thân chưa phù hợp với công việc của nghề truyền thống em muốn rèn luyện	Biện pháp rèn luyện	Kết quả mong đợi
Chưa cẩn thận	- Ghi chép những việc cần làm hàng ngày (làm giấy nhắc việc) - Chú ý quan sát - Làm việc từ từ, cẩn thận - Kiên trì hoàn thành việc đã nhận - Suy nghĩ kĩ trước khi nói, hành động	Rèn luyện được tính cẩn thận

- Hãy lựa chọn một sản phẩm của nghề truyền thống phù hợp với sở thích, khả năng của em, sau đó xác định những dụng cụ, nguyên vật liệu cần chuẩn bị để làm sản phẩm và tìm hiểu cách làm sản phẩm.

2 EM TẬP LÀM NGHỀ TRUYỀN THÔNG

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ ý tưởng làm sản phẩm của nghề truyền thống

- Thảo luận với những bạn cùng chọn loại sản phẩm nghề truyền thống với mình để chuẩn bị trình bày trước lớp những vấn đề sau:
  - + Sản phẩm sẽ làm là gì?
  - + Vì sao chọn làm sản phẩm này? Sử dụng sản phẩm này như thế nào?
  - + Đã chuẩn bị những dụng cụ lao động, nguyên vật liệu nào để làm sản phẩm?
  - + Các hoạt động sẽ thực hiện để làm sản phẩm.
  - + Kết quả dự kiến.
- Chia sẻ ý tưởng làm sản phẩm nghề truyền thống của nhóm.

HOẠT ĐỘNG 2

Làm sản phẩm của nghề truyền thống

Làm sản phẩm của nghề truyền thống theo trình tự sau:

- Xác định hình thức làm sản phẩm: làm sản phẩm cá nhân hoặc làm sản phẩm theo nhóm.
- Làm sản phẩm theo ý tưởng và hình thức đã chọn.
- Trang trí, trình bày sản phẩm.
- Chuẩn bị nội dung, cách thức giới thiệu sản phẩm.

- Tiếp tục hoàn thiện sản phẩm hoặc làm thêm sản phẩm mới.
- Viết bài giới thiệu sản phẩm, trong đó chú ý thể hiện được:
  - + Là sản phẩm của nghề truyền thống nào?
  - + Những trang thiết bị, dụng cụ lao động, nguyên vật liệu đã sử dụng để làm sản phẩm
  - + Các hoạt động đã tiến hành để làm được sản phẩm
  - + Những bài học rút ra qua trải nghiệm làm sản phẩm nghề truyền thống về: các đức tính cần có, khả năng, cách thức sử dụng dụng cụ lao động,...
  - + Cảm nhận về nghề truyền thống.

3 TRỒ TÀI CHẾ BIẾN MÓN ĂN TRUYỀN THỐNG

HOẠT ĐỘNG 1

Chia sẻ ý tưởng chế biến món ăn truyền thống

- Đại diện các nhóm chia sẻ:
  - + Tên món ăn sẽ chế biến
  - + Vì sao lại chọn chế biến món ăn này?
  - + Đã chuẩn bị những dụng cụ, nguyên vật liệu nào để chế biến món ăn?
  - + Cách thức chế biến món ăn
  - + Thành phẩm.
- Phân công khu vực chế biến món ăn cho các nhóm.

HOẠT ĐỘNG 2

Chế biến món ăn truyền thống

- Thực hiện nhiệm vụ nấu ăn theo ý tưởng và sự phân công của lớp
- Trang trí, trình bày món ăn đã chế biến
- Giới thiệu món ăn
- Liên hoan
- Chia sẻ cảm nhận về các món ăn truyền thống và cảm xúc của bản thân.

Lập kế hoạch hoạt động hè.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 9

- Nhận diện được ít nhất 9 đặc điểm của bản thân có liên quan đến công việc của nghề truyền thống
- Xác định được một số đặc điểm của bản thân phù hợp hoặc chưa phù hợp với công việc của nghề truyền thống.

Mức độ em đạt được: Đạt yêu cầu/ Chưa đạt yêu cầu

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Theo *Từ điển Tiếng Việt*, Hoàng Phê (Chủ biên), NXB Hồng Đức, 2016

Biến đổi khí hậu: Những thay đổi của khí hậu vượt ra khỏi trạng thái trung bình đã được duy trì trong một khoảng thời gian dài, thường là một vài thập kỉ hoặc dài hơn, do các yếu tố tự nhiên và các hoạt động của con người (*trang 37, 40, 41, 42,...*)

Đặc trưng: Nét riêng biệt và tiêu biểu được xem là dấu hiệu để phân biệt sự vật này với sự vật khác hoặc người này với người khác (*trang 11, 12, 13, 15,...*)

Giao tiếp: Quá trình tương tác giữa con người với con người nhằm trao đổi thông tin, cảm xúc,... bằng các phương tiện ngôn ngữ và phi ngôn ngữ (nét mặt, cử chỉ,...) (*trang 21, 22, 23, 24,...*)

Hành vi có văn hóa: Phản ứng, cách cư xử biểu hiện ra bên ngoài của một người trong hoàn cảnh cụ thể phù hợp với chuẩn mực xã hội (*trang 34, 35*)

Thiên tai: Những tai hoạ lớn do các hiện tượng thiên nhiên như lũ, lụt, bão, phun trào núi lửa,... gây nên, làm ảnh hưởng nặng nề đến đời sống và sản xuất (*trang 16, 17, 18, 19,...*)

Thiện nguyện: Những việc làm tốt, hợp với đạo đức được thực hiện một cách tinh nguyện (*trang 32, 33, 34, 36,...*)

Tranh biện: Hình thức tranh luận giữa hai bên đối lập về quan điểm, về kiến nghị cụ thể thuộc một chủ đề hay lĩnh vực nhất định nhằm bảo vệ quan điểm của mình (*trang 22, 30*)

Truyền thống: Giá trị tốt đẹp hình thành đã lâu đời trong lối sống, nếp nghĩ, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác (*trang 5, 7, 32, 35,...*)

Ưng phó: Chủ động, sẵn sàng đáp lại tình thế bất lợi một cách kịp thời (*trang 17, 19, 20, 40,...*)

Ưng xử: Biểu hiện của giao tiếp trong tình huống cụ thể, thể hiện qua thái độ, hành vi, cử chỉ, cách nói năng của con người nhằm đạt kết quả tốt trong mối quan hệ giữa con người với con người (*trang 9*)

DANH SÁCH ẢNH SỬ DỤNG

Số trang	Số thứ tự ảnh	Mã ảnh	Nguồn trích dẫn
18	ảnh 1	662161621	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 2	306970772	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 3	758293153	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 4	356969456	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 5	387797500	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 6	48032821	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 7	1032758248	https://www.shutterstock.com/
18	ảnh 8	155054834	https://www.shutterstock.com/
37	ảnh 1	271214537	https://www.shutterstock.com/
37	ảnh 2	1646447581	https://www.shutterstock.com/
37	ảnh 3	1653172696	https://www.shutterstock.com/
37	ảnh 4	84960121	https://www.shutterstock.com/
38	ảnh 5	1442641979	https://www.shutterstock.com/
38	ảnh 6	713601487	https://www.shutterstock.com/
38	ảnh 7	293241431	https://www.shutterstock.com/
38	ảnh 8	1048577027	https://www.shutterstock.com/
40	ảnh 1	1271673961	https://www.shutterstock.com/
40	ảnh 2	612051947	https://www.shutterstock.com/
40	ảnh 3	324590741	https://www.shutterstock.com/
40	ảnh 4	534462514	https://www.shutterstock.com/

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Biên tập nội dung: NGUYỄN TẤT THẮNG – TẠ HOÀI NAM

Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA

Thiết kế sách: PHAN THỊ THU HƯƠNG

Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA

Minh họa: NGUYỄN THỊ NGỌC THUỶ

Sửa bản in: TRỊNH ĐÌNH DỰNG

Chép bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2021) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng ký quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 6

Mã số: G3HH6Q001A21

In ... bản, (QĐ ... – NXBGDHN) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:

Cơ sở in:

Số ĐKXB: 186-2021/CXBIPH/13-74/GD

Số QĐXB: .../QĐ-GD-HN ngày ... tháng ... năm ...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm ...

Mã số ISBN: 978-604-0-25648-5